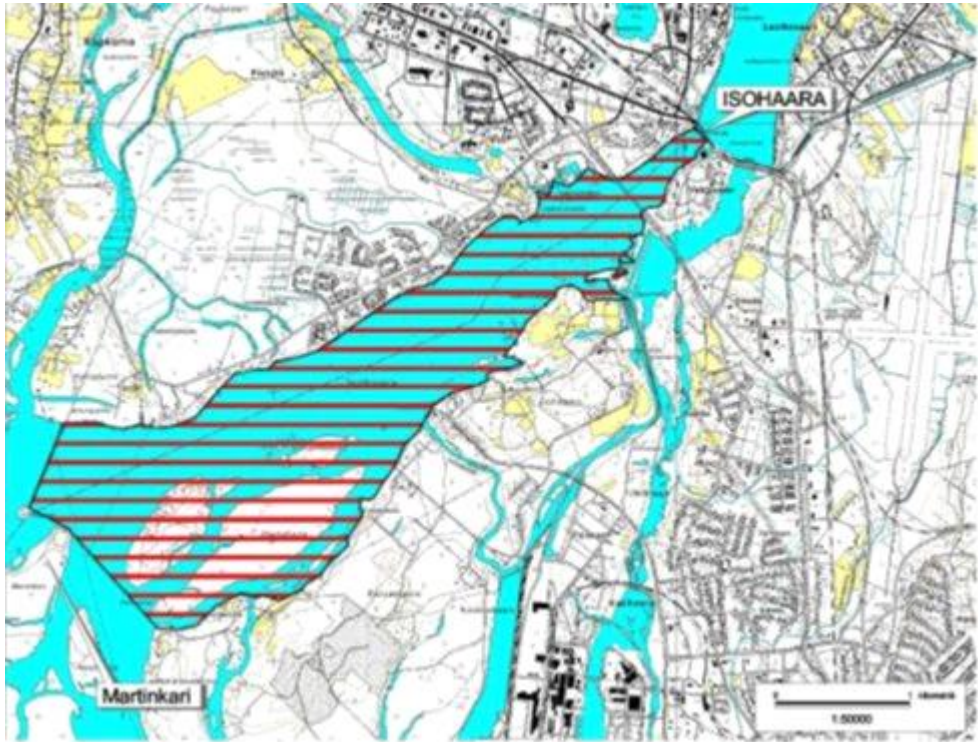

Tässä jatkoa ja kertausta Kemi-Ounasjoen vaelluskalojen palauttamiseen liittyvistä "kalajutuistani".

TIIVISTELMÄ KEMIJOKISUUN KALASTUKSESTA VUONNA 2018

Kemijokisuussa kalastetaan edelleen samoin periaattein kuin vuonna 2018, mutta miten ja kuka korjaa saaliin?

Kalastustiedustelu toteutettiin Kemijoki Oy:n toimeksi antamana ja tiedustelun toteutti Eurofins Ahma Oy. Tiedustelu kohdistettiin Kemijokisuun n. 5,5 kilometrin mittaiselle jokisuosuudelle, Kemin kirkonkylän osakaskunnan vesialueelle. Kyseinen vesialueen kalastuksen järjestäminen on puhuttanut alueen vapakalastajia ja kuntalaisia jo vuosien ajan. Yleisesti alueella hyväksyttynä tavoitteena pidetään vapakalastuksen ja kalastusmatkailun edistämistä. Kyseinen toiminta edistäisi myös Kemi- ja Ounasjoen vaelluskalojen palauttamisen toteutumista ja sillä olisi myös merkittävä alueen yritystoimintaa vilkastuttava vaikutus.

Tiedustelu toteutettiin kolminkertaisena postitustiedusteluna, jossa saadun informaation uskottavuus muodostuu luonnollisesti kalastajien vastauksista. Yleensä kalastaja pyrkivät liioittelemaan saaliistaan, mutta tässä tilanteessa en siihen usko. Tiedustelulla selvitettiin

käytössä olevien pyydysten määrät, kalastusaika ja saatu saalis. Tiivistelmän alussa toisessa kappaleessa ja viimeisessä kappaleessa sekä tiivistyksen joissakin osuuksissa on allekirjoittaneen kannanottoja sekä informaatiota vesialueen kalastusoikeuksista ja kalastuksen ohjauksen yleisesti hyväksytyistä tavoitteista.

Vuonna 2018 kirkonkylän osakaskunnan luvilla kalasti ko. alueella yhteensä 286 taloutta, joista jonkinlaista verkkokalastusta harjoitti ainoastaan 34 taloutta ja viehekalastusta 249 taloutta. Kaikista kirkonkylän kalastusluvan lunastaneista kalastajista paikkakuntalaisia oli n. 67% ja vieraspaikkakuntalaisia n. 33%. Vieraspaikkakuntalaisista merkittävin yksittäinen ryhmä olivat torniolaiset, joiden osuus oli vajaa neljännes kaikista vieraspaikkakuntalaisista. Vuonna 2018 Kemijokisuulla suosituin pyyntimuoto oli aiempien vuosien tapaan vetouistelu, jota harjoitti noin 61% kaikista kalastajista heittokalastuksen osuuden ollessa n. 29%. Muista kalastusmuodoista vuonna 2018 perhokalastusta oli harjoittanut n. 12% talouksista, sen osuus on myös kasvattanut suosiotaan. Verkkokalastusta harjoitti kaikista talouksista ainoastaan n. 11%.

Vuonna 2018 kalastustiedustelun kokonaissaalis Isohaaran alapuolisella jokiosuudella muodostui n. 8,9 tn, josta lohien saalisosuus oli n. 70%, taimenen n. 14% hauen 8% ja ahvenen vajaat 4%. Pääosa kokonaissaaliista kalastettiin harvasilmäisillä lohiverkoilla, vajaa kolmannes vetouistelemalla. Heittokalastuksen saalisosuus muodostui muutamaksi prosentiksi kokonaissaaliista. Kemin seudun urheilukalastajien lohisaalis vuodelta 2018 ei ole tiedossa. Kokonaissaaliista 6,2 tn muodostui lohesta, määrästä 89% kalastettiin verkolla ja 10% uistimella. Kokonaissaalista n. 1,3 tn muodostui taimenesta joista n. 81% kalastettiin uistimella ja noin 8% lohiverkolla.

Kesäkuu oli tärkein lohienkalastuskuukausi, jolloin kalastettiin yli puolet arvioidusta kokonaissaaliista. Heinäkuussa kalastettiin reilu kolmannes kokonaissaaliista. Kookkaimmat lohet kalastettiin toukokuussa. Taimenta saatiin saaliiksi lähes joka kuukausi ja kalojen keskipainoksi muodostui n.2,2kg ja lohien keskipainoksi n.5,5 kg. Tiedustelun kommenttiosiossa vastanneista kalastajista useampien kommentit koskivat verkkopyyntiä.

Kalastustiedustelun, siian mädinhankintapyynnin ja näytekalapyyynnin yhteenlaskettu saalis vuonna 2018 oli n. 18 tonnia. Kokonaissaalis muodostui pääasiassa siiasta, lohesta ja taimenesta.

Kalastustiedustelun otantajoukkoon kuuluva Kemin urheilukalastajat kieltäytyi luovuttamasta jäsentietojaan tietosuojasääntöihin vedoten, joten tiedustelun tulokset perustuvat aiemmista vuosista poiketen pelkästään Kemin kirkonkylän osakaskunnan kalastajien vastauksiin. Tiedustelun mukaan Kemin edustalla Isohaaran alapuolisella jokiosuudella kalasti osakaskunnan luvalla v. 2018 n. 286 taloutta, joista 34 harjoitti ainoastaan jonkinasteista verkkokalastusta ja 249 harjoitti viehekalastusta.

Kemi-Ounasjokivarren kuntien ja kalatalousalueiden muodostama yhdistys Lohijokiitiimi ry on esittänyt kalatalousviranomaiselle Kemijokisuun kalastuksen uudelleen järjestelyä seuraavasti:

Kemijokisuun 4-5 km mittaisella jokiosuudella (Isohaaran pato - merialueen raja) on runsaiden velvoiteistutusten sekä joen vaelluskalojen palauttamiseen liittyvien toimien myötä saalisvarmuus parantunut. Ko. vaikutusten seurauksena alueesta on muodostunut suosittu kalastuskohde, jossa valtaosa saaliista kalastetaan kotitarvekalastuksen verkolla, mikä on johtanut myös kalojen ns. "pimeään" kauppaan. Epäkohdan poistamiseksi esitämme, että Lapin Ely-keskus kieltää lohien ja taimenen verkkokalastuksen merialueen raja – Isohaaran voimalaitos välisellä jokiosuudella.

Alueella toteutettavaa kutusiian pyyntiä toteutetaan vuosittain. Pyynti toteutetaan pääasiassa verkoilla ja vähäisissä määrin lipolla. Pyyntin aikana alue tyhjenee lähes kaikesta kalasta, myös alueella esiintyvistä villeistä lohista ja taimenista.

Näkemyksemme mukaan pyyntiä tulisi muuttaa siten, että valtaosa saalista kalastettaisiin ammattikalastajien toimesta rysillä tai muilla pyydyksillä, joista ei toivottu -saalis on mahdollista vapauttaa ja osa poikkeusluvalla toteutetusta kutusiian pyynnistä voitaisiin toteuttaa myös lippokalastuksena. Lippokalastus oli käytössä, kun kutusiianpyynti käynnistettiin. Kyseinen kalastusmuoto on myös matkailullisesti hyödynnettävissä.

Lohien ja taimenen kalastusoikeuden Kemijokisuun merialueella ja viime kädessä joessa omistaa Suomen valtio. Tätä oikeutta valtio käyttää vuosittain merialueella, kun se vuokraa jokisuun merialueelta rysäpaikkoja kalastajille sekä joessa säätelemällä Keminmaan kalateissä toteutettua lohien ja taimenten yliiirtopyyntiä. Näkemyksemme mukaan Kemin kirkonkylän osakaskunta vastaa ko. alueen ns. muun kalan kalastuksesta. Koko tiedustelun löydät osoitteesta www.Lohijokiitiimi.fi